

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1924 június 12.

Felelős szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

1000 KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 8000 korona, külföldre 9000 korona.

Debreczen.
XXII. évi. 133. szám.

Korányi a tisztviselők aranyfizetéséről, korona-javításról és a takarékkoronáról

A pénzügyi bizottság elfogadta az indemnitást

Budapest, június 11. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága ma délután tárgyalta az 1924-25. év első hat hónapjában viselkedő közterhekről és fedezendő kiadásokról szóló törvényjavaslatot.

Temesváry Imre előadó kiemelte, hogy az indemnitást nem lehetett elkérni, mert a rendes költségvetés összeállítása a szanálási törvény folytán még hosszabb időt vesz igénybe. Az indemnitási javaslat a szanálási törvényben meghatározott kereteket teljesen betartja, tehát csak azokat a kiadásokat és bevételeket öleli fel, amelyek az öt félévben megállapított aranyköltségvetés megenged. A javaslat szigorúan megtiltja, hogy a költségvetési előirányzatból fennmaradt összegeket a félévben más címre vagy fejezetre vigyék át. Intézkedik a javaslat abban a tekintetben is, hogy az állami alkalmazottak közötti fennálló a viszonyosság a közszolgálat és rendezett tanácsú városok alkalmazottaival és ne fordulhasson elő olyan eset, hogy egyes nyugdíjasok két helyről élvezzenek nyugdíjat vagy egyes részleges szolgálatban álló tisztviselők más szolgálati ágban ugyanazon idő alatt is élvezhessenek nyugdíjat.

Kérdések a fizetésrendezéséről

Hegvesházy Lajos előadja a törvényjavaslatot, azonban kérdést intéz a pénzügyminiszterhez a **közisztviselők fizetésrendezéséről**. Berhelen István gróf miniszterelnök 50-60 százalékos helyezett kiállításba aranyvalapon, ezzel szemben a legutóbbi hírek szerint alig 40-42 százalékos tette ki az aranyvalapon történő fizetés.

Neubauer Ferenc kérdezi, mi igaz a lapoknak abból a hírből, hogy az aranyköltségvetés elkészítések az akkori pénzügyminiszter általól **17. május híre szerint 12 millió aranykoronával tévedett volna a tisztviselők kárára**.

Sándor Pál a javaslatot elfogadja, annak a reményének ad kifejezést, hogy **ez lesz az utolsó indemnitás**.

Hermann Miksa a tisztviselők fizetésrendezéséről kér felvilágosítást.

A korona javítása és a takarékkorona-tartozások

Biró Pál kérdezi, hogy a kormány a Nemzeti Bank felállítására után a **korona erős javítására törekszik-e**. Ez igen nagy nyugtalanságot keltené a közgazdasági életben különösen azok körében, akiknek későbbi lejáratú takarékkorona-tartozásaik vannak.

Korányi válasza

Korányi Frigyes pénzügyminiszter válaszol az elhangzott felszólalásokra. Belátja, hogy a tisztviselő kérdés terén feltétlenül a lecsúszás ellen intézkedni kell. Sainálatos, hogy a sajtóban sok olyan híresztelés jelent meg, amely egyáltalán nem felel meg a valóságnak, csak arra alkalmas, hogy a tisztviselők körében nyugtalanságot keltsen. **Alantalan az a hír, amely az aranyköltségvetéssel kapcsolatban 17 millió aranykorona tévedésről szól.**

A szanálási költségvetés összeállítása alkalmával az illetményeknek aranykorona-alapon való megállapítása eredetileg csak legkorábban október 1-től kezdődőleg volt tervehelve. Mikor a kormány az illetmény rendezésével kezdett foglalkozni, arra a meggyőződésre jutott, hogy **lehetőleg már július 1-től kezdve kell végrehajtani az il-**

letmény rendezését. A rendezésnek ez a három hónappal való előretolása bizonyos kiadási többletet idéz elő, amelynek fedezéséről gondoskodni kell. Ez az a többlet, amelyet a lapok részben úgy állítottak be, mintha számadási hiba lett volna.

A százaléka vonatkozólag a miniszterelnök annak idején a **békebeli illetmények 50-60 százalékát vette megadhatónak. Ez nagy átlagban körülbelül meg is lesz.**

Különösen az alsóbb kategóriájú tisztviselőknél, sőt alttisztjeinél is meg fogja haladni a 60 százalékos és némely esetben elérheti a hetvenet is. A magasabb kategóriájú tisztviselőknél nem lesz elérhető a 70 százalék.

Biró Pál felszólalására megjegyezte, hogy **ő sem tartja helyesnek, hogy a magasrangú tisztviselők, különösen a vezető állásban levők aránylag rosszabb helyzetbe kerüljenek, mint hétéves és törekedni fog arra, hogy ezt a relációt, amint a pénzügyi helyzet megengedi, megfelelően javítsa.**

A kormány a mesterséges korona-javításnak ellensége.

Leghelyesebbnek tartja, ha a korona sorsát magára hagyják, megfelelő állami ellenőrzés mellett és így önmagától fog adódni az a mérték, amely valóságosan kifejezője lesz a korona értékének.

A takarékkorona önmagától meg fog szűnni, amint a Nemzeti Bank működését megkezdi

A bizottság ezután általánosságban és részleteiben is minden változtatás nélkül elfogadja a törvényjavaslatot és elhatározza, hogy annak tárgyalására a sűrűség kimondását kéri a nemzetgyűléstől.

36,2 milliárddal csökkent a bankjegyforgalom

A m. kir. állami jegyintézet június 7-iki kimutatása szerint az állami jegyforgalom a május 31-iki állománnyal szemben 36,2 milliárddal csökkent. — Ezen csökkenés egy részét a zsírkövetelések s egy részét az azonnali lejáratú tartozások tétele alatt az államkincstárnak a nemzetközi szövetség által zárt számlái javára befizetett 46,7 milliárd, másrészt a devizaközpont által devizakövetelések kiegyenlítése feletben egy részét követelések alatt befolyt 47,8 milliárd, végül az egy év tartozások növekedése következtében bekebelezett 2,4 milliárd államiegyedítéte idézte elő. Ezen összegek szemben az államkincstár a régi tartozásainak rendezése céljából további 30 milliárdot vett igénybe, míg a leszámítási fizetésben jogos hiteltel kiegyenlítésére 30,6 milliárd államiegy került forgalomba.

A jegyintézet likvidálása

A jegyintézet főtanácsa ma délután ülést tartott. Az ülés vezérelével Papp Elek a főtanácsülés elnöke a következő nyilatkozatot tette.

A mai főtanács ülése csupán folyó ügyeket tárgyalta. A jövő héten minden valószínűség szerint utabbi főtanácsulást tartunk, amely egyúttal utolsó ülésünk lesz. Ennek az ülésnek pontos idejét Popovics Sándor főexcellentiaja fogja meghatározni.

Millerand elküldte lemondó levelét

Páris, június 11. Egy ma kiadott közlemény szerint a miniszterek ma délelőtt az Elvsébeben minisztertanácsra gyűltek össze Millerand felolvasta az e hó 11-ről keletkezett lemondó levelét, amelyet a kamara és a szenátus elnökeihez intézett. A levél szövege a következő:

Van szerencsém a Szenátus elnökének lemondásomat bejelenteni. Engedje meg önök ur, hogy nagyrabecsülésemről biztosítsam.

Ugyanígy szövegű levelet intézett Millerand a kamara elnökéhez.

Az elnök lemondó levelét a parlament mindkét házában felolvasták. A kamara szombatig, a szenátus keddig elnapolta magát.

Pénteken lesz az elnökválasztás

Páris, június 11. A szenátus elnöksége elhatározta, hogy a kongresszus

a köztársaság elnökének megválasztására pénteken délután ül össze Versaillesben.

Painlevé vagy Doumergue?

Páris, június 11. Az Ere Nouvelle szerinti tegnap este a szenátus demokrata balpártiak vezetésére és a baloldali blokk vezetői között az a megállapodás tört létre, hogy a köztársasági elnökségre való jelölésről már ma este tartásuk meg az előzetes szavazást. A lap szerint ezen a szavazáson a szenátus demokrata balpártia és köztársasági szövetsége, valamint a baloldali blokk kamarai pártjai vesznek részt. A szenátus demokrata balpártiai értekezletén Doumergue szenátusi elnökielöltsége mellett foglalt állást. A kamara szociáldemokrata pártja Painlevé elnöksége mellett foglalt állást.

Interpellációk az állami autókról a kormánypart programjáról és a Budai Társaskörrel

Részleteiben is elfogadták a vámtarifajavaslatot

Budapest, június 11. A nemzetgyűlés ma folytatta a vámtarifajavaslat tárgyalását.

A 33-ik csoportnál Sándor Pál enyhítést kér a kerékpármotorok vámjára és az autómobilalkatrészekre; különbséget kell tenni a luxus- és a fuvar-autók között.

Görgey István előadó azt feleli, hogy az autók vámtételeit az átlagmunkások alapján állapították meg. A karosszériák vámjának megállapításánál iparfejlesztési momentumok játszottak közre.

A csoportot eredeti szövegében fogadták el.

A 34-ik csoportnál, amely a **hangszerek, órák, mérnöki és orvosi műszerek** vámtételeinek 15-20 százalékkal való felemelését kívánja. Kabók Lajos több tétel leszállítását ajánlja, mert orvosi műszert csekély mértékben vártnak itthon s ezért a vámtételeit közegészségügyi szempontból is ellenzi.

Miniszteriumnak 2-3-4 autója is van. Vegyük sorra a miniszteriumokat.

Peyer Károly: **A fővárost is! Wolf for is! Az nemcsak autón jár, de gázol is emberek!** (Derültség.)

Kiss Menyhért: Ne méltóztassék más vágyára terelni az ügyet!

Peyer Károly: **Ez ugyanaz a vágy! Dupla vágy!**

Kiss Menyhért: Csak a miniszteriumok autójáról kíván szólni. A **belügyminiszteriumban például** autója van Koszov államtitkárnak, **Nádossy** országos főkapitányának, a miniszternek persze elsősorban és a helyi nyomozó csoport főnökének. Az autó-infláció Magyarországon akkor kezdődött, amikor a Mackensen-hadsereg itt megerkedt. Az állam akkor nagyon sok autót megvett és szétszórtta a miniszteriumok közt.

Lendvai István: A közalkalmazottaknak csak a szaga maradt az aranyparitás 40 százaléka erejéig!

Kiss Menyhért: **A néptől miniszteriumnak van 2 autója, a honvédelmi 3, a földművelésügyi 2, a pénzügyminiszteriumnak 3. De ott legalább 3 miniszter van.**

Förster Elek: **És 11 államtitkár!**

Kiss Menyhért: **Autója van az Arvisező Bizottság elnökének, a Ház elnökének a MÁV. elnöki igazgatójának és a posta igazgatójának.**

Strausz István: **Hát Gödöllő és Budapest közt hány autó jár?**

Kiss Menyhért: Amikor Gaál Gaszton a Ház elnöke volt az autót nem vette igénybe, csak akkor ült fel rá, amikor kifejezetten hivatalos utra kellett. Ezzel szemben Vass József, amikor Kézocsára utazott autót ment oda és vissza a 121 kilométeres útvonalon. Interpellációjában kérdezi a kormányt: van-e tudomása arról, hogy a **nyugdíjasok nyugdíjuk csökkentése tárgyában memorandummal fordultak a kormányhoz, amelyben arra hivatkoztak, hogy addig, míg az állami autók használatát meg nem szüntetik, nem lehet erkölcsi bátorsága a kormányknak kisebb összegű nyugdíjat adni. Kérdezi: milyen indokokkal tudják elfogadhatónak tenni a közvélemény előtt a nagyobb költségek autók használatát. Hallandó-e a kormány megfíttani a vasárnapi autózást, amely tönkre teszi a **szociáldemokrata egészségét, ruháit, tüdőjét és megakadályozza, hogy a szegény emberek egyetlen nyelvényüket szabadban elröthessék.****

Az Iparosok Országos Központi Szövetkezetéről

szóló törvényjavaslat tárgyalására, amely **Tamassy József** előadó ismeretett és **Wallo** Lajos kereskedelemügyi miniszter által elfogadta.

Reisinger Ferenc elismeri, hogy szükség van a kisiparosok támogatására, a javaslattal azonban nem sokat érnek el, mert a javaslat állami szövetkezést akar. A szövetkezési gondolat nagyon helyes, egy állami szövetkezéssel azonban köllök az iparosságból a szövetkezés vágyát. A szövetkezet mindenkor csak autonómia mellett fejlődhet nagyvá. A javaslatot nem fogadta el. Ezután áttértek az interpellációkra.

Családok és cselédek az állami autókon

Az első interpelláló Kiss Menyhért, aki az **állami autók ügyét teszi szóvá. Nemcsak az állami funkcionáriusok, hanem családtagjaik is autón járnak, sőt a cselédek is bevásárolni.** Ez mi-

Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek.
Ostör József a budapest-soproni vonalon a Kossuth Ferenc által 1906-ban rendszeresített ügyvezetői tulajdonságait visszaállítását sürgeti.
 Az interpellációt kiadják a kereskedelmi miniszternek.

Lendvai kellemetlen kérdései a kormány eredeti programjáról és Budai Társaskörben elhangzott beszédekről

Lendvai István az egységes párt programjának rendszeresítésére című interpellációt. Az egységes párt keresztény programot vallott, de erről az útról letért.

Felkiáltások az egységes pártban. Vagyunk olyan keresztények, mint maguk!

Lendvai István: Benne van a programban a határozat vedelme és az intézkedés biztosítása. Nyugatmagyarországi elcsatolása egészen mást bizonyít. Nyugatmagyarországi egységes közsege sem került volna más kére. Ha ez a kormányzati rendszer el nem akadta volna. Elesen elítélő modorban adósztrófia *Daruváry* külügyminiszter, aki Csehszlovákia öröves fentállítását kívánta innapelle a csehekkel. De az egységes párt nem is őrzi a nemzeti kezveletet. Mi történt volna a régi időben. ha október 6-án a kormányzó és a belügyminiszter elment volna Miskolcra akarásni és a belügyminiszter e kezeletet napon hainalig táncolt volna? A párt a szabad királyválasztás mellett foglal állást.

Peidl Gyula: A nemzeti köztársaság mellett!

Hevedűs György: Semmitéle köztársaság! Mi királyság vagyunk!

Pikler Emil: Miért löttek a királyra?

Lendvai István: A Budai Társaskör vacsoráján 15 szabadkőműves beszélt. Felolvassa, hogy ki melyik páholy tagja.

Peidl Gyula: Mind zsidó?

Lendvai István: Vannak köztük rohadó keresztények is! (Nagy derült-ség.)

Elnök rendreutasítja.

Grieger Miklós: Azt lehet mondani, hogy rohadó keresztény!

Lendvai István: Az egységes pártban Károlyi pártja és a szabadkőművesek is fölös számmal vannak képviselve. Ok tudják, mert voltak és vannak megfigyelők. (Nagy zai.)

Felkiáltások a jobboldalon: Hallatlan! Ulain is szabadkőműves volt!

Lendvai István: Az egységes párt a közsegenkinti általános titkos választóizot kövelet programjában.

Felkiáltások az egységes pártban: Nem igaz! Nem valljuk! Halljuk a szerzőt! A program szerzőt! Gömbösti! (Nagy derült-ség.)

Erdélyi Aladár és Barla-Szabó József: Nem hárdeitük sohase!

Lendvai István: Hogy mertek akkor a pártban maradni? És mit szólnak ahöz, hogy a kormány hazahozatja a vörös Weltmert?

Felkiáltások a szociáldemokratáknál: Nem igaz! Nem volt vörös!

Lendvai: A földbirtokreformot sem hátrótták becsületesen végre és a háborus birtokok kérdésér sem.

Eckhardt Tibor (éles hangon): Ki járt közben, hogy Weisz Mantréd hadi birtokát mentesítsék? (Óriási zai.)

Felkiáltások: Mondia me!

Eckhardt Tibor: Bethlen István gróf miniszterelnök jári közben! Weisz Mantréd ügyvédje pedig Rubinek István volt, minden zsidó ügyvédje! (Nagy zai a Ház minden oldalán.)

Lendvai: Földbirtokot nem adtak sem háborut viselő katonának, sem szegény földmunkásnak.

Csonthos Imre: Neked csak a szád jár! Hol voltál te István, a földnovellánál! Benn se voltál a teremben! A büffében voltál! (Óriási derült-ség.)

Lendvai: A programmal komédia folvik!

Felkiáltások: Az az igazi komédia, amit maga csinál!

Lendvai: Az egységes párt a töke megrendszabályozásáról szóló programját sem tartotta meg.

Csonthos Imre: Csak a szád jár!

Eöry-Szabó Dezső: Szépen tartották meg a kisgazda programot!

Renczes János: Még macra beszél! Ha én vad volnék, be se mernék ide jönni a parlamentbe! (Élénk derült-ség.)

Lendvai ezután előterjeszti interpellációját:

Kérdezi a kormányt, hajlandó-e a politikai tisztesség legelőmbb követelményeihez képest, tekintettel arra, hogy az 1922. évi általános választás son hirdeti programjának legsarkalatosabb pontjaitól eltér, azonnal átadni helyét olyan kormánynak, amely a választáson vallott programját megvalósítja, vagy pedig sürgősen a nemze: itéletére appellálva új és tiszta választást elrendelni a titkos szavazás hirdeti elvei alapján? Hajlandó-e vállalni a kormány eddigi bűneinek, borlásainak következményeiert az erkölcsi és anyagi felelősséget?

Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek.

Zsirkay János a hadirokkantak lakásügyében interpellál.

A Budai Társaskör

Lendvai István második interpellációját következik:

Milyen intézkedéseket szándékozik tenni a belügyminiszter mindazon politikusok ellen, akik június 5-én este

Budai Társaskör társadalmi egyesületi ülésén a rendőrség fedezete mellett engedély nélkül nyugtalanító politikai beszédet mondott? Hajlandó-e abból a tényből, hogy az ülésen maga is jelen volt, levonni magára nézve a követkevényekait, tekintettel arra, hogy a törvények tisztelete elsősorban a minisztereket kötelezi? Hajlandó-e a jogegyenlőség elve alapján biztosítani azt, hogy az EME-tek hasonló összejöveteleit bárki szabadon nyilváníthassa fővárosi politika kérdéseiről?

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

Vasárnap kell tartani a választásokat

Propper Sándor zóvateszi, hogy az utóbbi években a választásokat következetesen munkanapon tartják a törvényhatósági jogú városokban. Ez arra szolgál, hogy a munkások választói jogkörét jobban megszorítsák. A munkások a munkanapon nem tudnak elegendő tenni a törvénytábla kívánalmaknak, vagy pedig keresetükről kell, hogy lemondjanak. Ez a jelenség nem sporadikus, az utóbbi időben rendszerre lett az országban. Kérde, hajlandó-e a belügyminiszter olyan irányban intézkedni, hogy a törvényhatósági jogú városokban a választások az általános munkaszüneti napokra irassanak ki.

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

Ülés vége fél 7 órakor.

Egy orvóványi terrorista, aki 50 embert felakasztott és megásta aidozatainak sirját

Budapest, június 11. A honvédörvénszéken dr. Schilling Aladár százados-hadbíró tanácsa ma az orvóványi és izsáki „hősök” evikének, Danics Mihály volt tisztelvettesnek egy bűnűvét tárgyalta. Danics három társával: *Turesányi Ferenc* tisztelvettes, *Guth Mihály* tisztelvettes és *Szöke Lajos* őrmesterrel 1919. december 2-án éjjel 2 órakor Komárom evik ureáin véresre verték és szurták *Fürdös János* és *Tomasek Kálmán* s azután, amikor laknyáitukban egy őriárat le akarta tartóztanni őket a verekedés miatt, ellenszegültek és botokkal akarták az egész őriáratot kiverni a laknyából. Danics Mihály, aki hat évi fegvházbüntetését tölti, fegyveres katonai ör vezette elő a tárgyalásra.

Egy gyöngye idegzetű ötvenszeres gyilkos

Danicsot megrörte a fegvház, amelyben már 2 évig ült. Az orvóványi hős nem vallia be, hogy 1912-ben csalásért volt büntetve, azt mondia: egy nőért. Nem érzi magát bünyösnek. Amikor — mondia — a piszkos kommün megszűnt, parancsot kaptam, hogy a piszkos kommunistákat akasszam fel. Szegeden örven üven piszkosok fel is akasztottam. Az elvegzett feladatomban Komáromba mentünk, mert ott lázadoztak akkor a piszkosok. Prónavól parancsot kaptam, hogy minden embert, aki hazafiatalan viselkedik, felakasztjunk. Kissé irtasak voltunk azon az éjszakán a piszkosok hazafiatalanul beszélték, mire mi megvertük őket egy kicsit, azután hazamentünk. Huszonegyven aludtunk evüit, azok, akik résztvevünk az akasztáson. Az őriáratot akatonánkban néztük s én félétem a cseh határ közelében, mert ránt. Prónavra, Héltásra és Francia Kissre dii volt kitűzve. Egy szál ingben hát nem akartam elmenni azokkal, akiket akatonáknak tartottam. Evüebre semmire nem akar visszamenlekezni Danics. Dadogva és ideg-sokkosan rázva a fejét előadta, hogy 14 liter bort ittak meg hármán. Minden írelet aláír, csak ne bántásák. Kér éve il már a fegvházban és nem bírja az idegzelet. Akkor is azért ivott.

mert az idegei nem bírták. Azt a parancsot kapták, hogy ha valaki piszkos és szennyes, azt üni, vágni kell. Mind a hármán ott voltak és a hazafiatalanul viselkedőket mind a hármán helybenhagvták.

— Minden porcikámmal olyan dühös voltam a piszkosokra. — dadozia ismét. — azt sem tudtam, mit csináljak velük.

Három hónapra keresztül ástam a saját kezemmel a gödröt azok részére, akiket felakasztottam.

Öven embert felakasztani és öven gödröt meászni, tessék beiképezni magukat az én helyzetembe. Ne tessék bántani. — felezi a tárgyalásvezető evik kérdésére. — inkább aláírok minden íreletet, csak haevianak.

Turesányi Ferenc evik adia elő a verekedés történetét, hogy Danics udvariasan kérdezett valamit a civilektől, azok hetykét feleltek, erre ök hely-

benhagvták őket. Az evik civil után akart mászni, erre ő evyszerhen belelőtte az árokba.

A sértett, aki az egyik szomevilágát elvesztette

Guth Mihály és Szöke Lajos ugyanilyen örrelmű vallomása után Danics kihelenti, hogy *Szökekék nem voltak beavtva a szigorú parancsba, csak ő és Francia Kis Mihály* foglalkoztak akasztással.

Kürtösi János bádogos, az evik sértett, két héig fektült. *Balszeme világot elvesztette a veréstől.*

— *Tomasek Kálmán* sógorommal — vallia — beszélgettünk a lakás előtt, evszerre odaiött három ember, Danics, *Turesányi* és *Guth*. Minden bevezetés nélkül lekentek a sógoromnak egy pofont. Amikor sógorom védelmére keltem, hallottam, hogy valaki azt mondia a sórtérben: *Kenietek le ennek is!* Hirtelen evszerre elborított a ver.

— A három ember akkor elment. En utánuk mentem, hogy megtudjam, kik ezek, hova mennek. Eszrévertek. Irzalmatlanul verni kezdtek, azután ismét otthagvtak, de én névűkéláb úra utánuk csasztam. Ekkor ev megverték, hogy *elvesztettem eszméletemet*. Mind a hármán ütöttek, sőt a Dunába akartak dobni.

Abszolút semmi közünk nem volt a kommünhöz.

Semmitéle kiéleletést nem tettem arra vonatkozóan, hogy a kommünt visszakivánom.

Tomasek Kálmán könyves ugyanigy írta le az esetet. A pofontól még most is zug a füle. Kihelenti, hogy a pofon már ráta szárad, ha megbünterik Danicsékat, ha nem, örök életére zugni fog a feje, nem kívánia a vádlottak megbüntetését.

Az őriárat parancsnokának íelentésér olvasta föl ezután Schillav tárgyalásvezető, majd megkérde Danicsot, hogy megverte-e *Fürtösi*?

— Meg én — válaszol Danics — és veri a mellét — és megvernem hervenlétszer is, most is, ha hazafiatalan kiéleletést tesz, meg is ölöm.

A figyelmes elítélt

A honvédörvénszék Danicsot, *Turesányi* és *Guth* bünyösnek mondia ki sylvos testisértés büntetében és katonai ör ellen elkövelet vétségében és — Danicsnál figyelmelet most töltöri hatévi fegvházbüntetésére — 4-4 heti börtönre írele. Szöket katonai ör ellen elkövelet vétségéért egy heti börtönre írele.

Amikor a tárgyalásvezető megkérdezte az elítéltéktől, hogy megvagosznak-e az íreletben, Danics kihelentette:

— Belegyezek az íreletbe, nem akarom tovább fárasztani az urakat.

Az íreletben a többi vádlott és az ügyész is megvagosdott.

Harc az ingyenes népoktatásért

Várnai elhalasztotta interpellációját

Budapesti tudósítónk íelemti: A nemzetgyűlés mai ülésén Várnai Dániel szociáldemokrata bejelente, hogy interpellálni akart az ingyenes elemi oktatás megszűnéséről. Hivatkozta arra, hogy Rákosi Jenő épen a mai Budapesti Hírlapban írta meg, hogy az erre vonatkozó rendelet vagy intézkedés új gyilkos numerus clausus lenne. Minthogy azonban a Ház fardat és a kultuszminiszter megígerte neki, hogy megvugtató választ fog adni, de a miniszter most nincs jelen, ezért elhalasztia interpellációját.

A Zichy-párt az aranytandij ellen

A keresztény gazdasági párt ma este *Zichy János* gróf elnöklésével érkezeletet tartott, amelyen a következő határozatokar hozta:

A párt mindtekelőt elítéli azt a tervet, amely a telekezetű iskolák és

állami iskolák között megkülönböztelési óhatit tenni, még a tandij szemontióból is. Ragaszkodik az eventő eibenés elvűhez és amennyiben a tervek megalósítása érdekében történekek létesek, ennek meghusítása célából a párt a nemzetgyűlésen minden megenvedert eszközi felhasználni.

Az indennitási vita során *Ernszt Sándor* fogia a párt álláspontiát kifeletemi.

A párt magaevá reszi a közalkalmazottak fizetésrendezésének kérdését, ennek érdekében parlamentáris eszközökkel küzdeni fog; a párt állásponiát *Homonnay Tivadár* fogia kifeletemi. Végül szükségesnek tartia a párt, hogy a *továrosi javaslat* az autonomia melőbbi helyreállitása érdekében még a *nvári szünet* előtt tárgyalassék le.

Az új váci polgármester mandátumát is megtartja

Mint meztírunk, politikai körökben az a hír teriedt el, hogy *Krakker Kálmán* váci képviselő polgármesterré történt

Lipcsei Szörmeház
 Bika-épület, József kir herceg-u.
 Szörmefestést vállal.

LEGSZEBB KALAPOK
FRANK EDÉNÉL
 Kifogástalanul
fest, mos, tisztít
Hrabéczy Széchenyi-u. 18.

Baromfivész elleni „Alatus” labdacok
 ellismert biztoshatásu gyógyszer. Egyedül készítője
Lauer Miklós „Reménység” gyógyszerértára
 Debreczen, Csapó-utca 22. sz. — Telefon 6-21.

Butor részletfizetésre! Vállalunk tervszerinti készítésre épületmunkát, üzlet és lakásberendezést a legfinomabb kivitelben. — hitelképeseknek havi, esetleg heti részletfizetésre előnyös fizetési feltételekkel.
Debreczeni Műbutorgyár és Fakereskedelmi R.-t. Gyár: Külsővásártér 15. Telefon 9-95. Mintaraktár: Miklós-utca 2. Telefon 11-21.

megválasztása miatt lemond mandátumáról. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert Krakker Kálmán nem mond le mandátumáról.

Meg kell szüntetni a főudvarnagyi bíróságot

Drózy Győző ma délelőtt indítványt jegyzett be a nemzetgyűlés indítványkönyvébe. Az indítvány a következőképp hangzik:

Mintán Magyarországon a törölösztési törvény értelmében ezidőszerint királyi ház nincsen, mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a magyar főudvarnagyi bíróságról szóló 1919. évi XVI. törvényeket hatályon kívül helyezze, ezt a semmittevő hivatalt szüntesse meg, valamint az esetleg felmerülő hatáskörébe tartozó ügyeket a rendes bíróság elé vitesse.

Drózy Győző indítványát tíz nemzetgyűlési képviselő írta alá.

Az albán polgárháború

Grác, június 11. A Tages Post jelelti Belgrádból: Riza Cologna belgrádi albán kövér tegnap meglelt Cavroviés kintyválszteri államtitkárnál és közölte vele, hogy Valonából sürgőnyt kapott, mely szerint a tiranai kormány teljesen megadta magát és Olaszországba menekült. Valonában átmeneti kormány alakult Ban Nativel az élén. A kövér közölte, hogy a Jugoszlávia és Albánia közötti barátságos viszonyban semmi változás nem állott be.

Végrehajtást kértek az Obrenovicsok kincseire

Temesvár, június 9. A temesvári törvényesek ma egy régen húzódtó, nagy összegű szőke per tárgyalva. Lyba Pál volt versei jegyző 250.000 francia frank erejéig pert indított báró Duka Géza örökösei, báró Nikolics Fedor és báró Remis Mórni ellen.

A kereset arra van alapítva, hogy 1912-ben báró Duka Géza azzal bízta meg a feleperest, hogy a Bálságban levő kőszén- és magánbányáiból alakítson részvénytársaságot a belga és svájci tőkék segítségével. Lybanak kiüldöndi megfelelő összeállítású vállalk és sikerült a részvénytársaságot megteremténie, amelynek igazgatósági tagjai Rórai Ignác temesvári ügyvéd, Vásárhelyi Imre, Braniste Valér, Geant genfi közlekedő és a Brun és Társa belga bankház lettek. A háboru előtt a részvénytársaság abban dolgozott, hogy a párisi tőzsdére bevezesse a társaság papírjait, amiért a francia tőzsde 130.000 frankot kért.

A háboru előtt Duka báró a bécsi Löw-szanaszatóriumban elhunyt és nem-sokára meghalt a báróné is, akít a kertesze agyonlött. Lyba Pál a kezében levő honórátium levél alapján a részvénytársaság megalapításáért járó proviziódíj fejében 250.000 francia frankot kért valorizálva megítélés kért, hogy az ítélet kedvező volta esetén rendelkezék el a végrehajtás az örökösök kádári és kiszabadi bíróságára, valamint az Obrenovics-család kincseire, melyek egyrésze jelenleg Nikolics Fedor tulajdonában vannak. Ezzel az örökösök vagyonát helyezték akarta a bíróság előtt kimutatni.

A Duka-örökösök ügyvéde ezzel szemben igyekezett bizonyítani, hogy amennyiben a bíróság a keresetnek helyt ad, a Duka-örökösök anyagiilag tönkretenné. Kérte, hogy az összegét ne valorizálva állapítsák meg, mivel az a végzett munkáért amig is elég nagy. A bíróság a rendkívüli érdekességű ügyben július 5-én hirdeti ki ítéletét.

Lipcsei Szörneház
Bika-épület, József kir. herceg-u.
Báránybőrbekecsék készülnek

Csempészek véres harca a cseh fináncokkal
Koldusbotra jutottak a Klotild-gyár munkásai

Ungvárról jelentik: Az elszakított területen lévő nagybocskói Klotild vegyipari gyár a közelmúltban be-szünterte működését. Az üzem be-szüntetése után mintegy háromszáz család maradt kenyer nélkül s a lakosság legnagyobb része, hogy meneküljön az éhenhalástól, csempészre adta magát. A csoportosan elközvetített büntények rengeteg dolgot adtak a cseh-román határőröknek és gyakran eszenesen élet-halál harcait járul el a háré a parasztek és a fináncok között.

A egyik közelmúlt éjszaka a cseh finánc észrevette, hogy a Tiszán, a mely a határvonalat alkotja a két terület között, három csempész akart átmába. A cseh finánc megráit klatott, keln, hogy söt csempészen Romá-maid előttré fogverét és rábott a menekülő csempészre. A golyó szíven találta Brascuva Nikolai csempészt, aki nyomban meghalt.

HIREK

Baltázár püspök felolvasása. Június 12-én, csütörtökön délután 6 órakor folytatja Baltázár Dezső dr. püspök a kollégium oratoriumában nagy érdeklődéssel kísért előadást amerikai utjáról. A vallásos össze-ívetelt gyűlekezeti ének zárja be. Az előadás előtt és utána Bakó Béla karnagy vezetésével a tanítók vegyes-kara éneke és szavaltat tölti ki az összeívetelt, Beléptidő nincs. Minden érdeklődőt szeretettel fogadjunk.

Reálgimnázium lesz a zsidó gimnáziumból. Az új középiskolai törvény megteremtette a harmadik középiskola-fajt, a reálgimnáziumot. A törvény értelmében az állami és állami vezetés alatti középiskolákat a miniszter van jogosítva valamely csoportba sorozni. Mint teljesen megbiz-ható forrásból értesülünk, a debreceni zsidó gimnáziumot a vallás- és közoktatásügyi miniszter reálgimnáziumnak minősítette és így a legköze-lebbi iskola évtől, illetőleg az új törvény életbelépteésétől kezdve a zsidó gimnázium mint reálgimnázium fog működni.

Naagy esalás az olmtüzi adóhivatalban. Prágából táviratozzák: Az olmtüzi adóhivatalnál egy esalásnak jöttek a nyomára, amely az állam-kincstárt 800.000 csehkoronával káro-sította meg. A bűnösöket letartóztaták.

Eljegyzés. Berliner Gzikét Nyír-bátorból eljegyezte Weisz Illés Buda-pestről.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének helyi csoportja rendes taggyűlését június 15-én vasárnap délelőtt 10 órakor saját helyiségében Sas-utca 4. sz., II. em., 5. ajtó tartja meg. Előadó Budapestről jön. A vezetőség. Nyomatékosan fel-hív minden tagot, hogy teljes szá-mal jelenjenek meg.

János vitéz filmszkeccs péntek-től az Uránliában.

Mozikongoristákat felvesszünk. Óradíj: 5000 K. Jelentkezni lehet a Vígsház-mozgóban d. e. 11-12-ig.

Egy szoba, honyha, mellékhelyi-ségekből álló lakás azonnal átadó. Cím a kiadóhivatában.

János vitéz filmszkeccs péntek-től az Uránliában.

Antisanol izzadás ellen!

Köztisztviselőknek kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

Gallér, kézelő
hóféhéren mosva darabja 800 K
fényesre vasalva kemény ing 6000 K
feltűnően olcsóbb és szebb, mint bárhol
WACHA gyárában
Simonfy-u. 55.

Kiraboltak egy bécsi pénztári szolgát. Bécsből táviratozzák: Lübeck Edde 74 éves szolgát az aradi Neumann-féle gözmalom és szeszgyár fiók-jának irodája előtt egy ismeretlen ember megrábadta, fején több helyütt súlyosan megsebesítette s azután 250 milliót elrabolta tőle, elmenekült. A szolga hátulso zsebében, amikor ké-sőbb eszméletlen állapotban rátaláltak, még 100 millió volt, amiről amerénylő nem tudott. A pénztári szolgát súlyos sérülésével kórházba szállították.

Német tudós Lencz Géza könyvé-ről. Dr. Lencz Géza egyetemi tanár Der Aufstand Boesckays című munkájáról a Harvard Theological Review folyó évi első száma igen el-ismerő sorokat közöl dr. Krüger giesseni egyetemi tanár tollából: „A magyar egyház történelemnek egyik jelentős korszakába nyújt bepillantást Lencz esodátrarmelő könyve. Amikor II. Rudolf császár a lezsuták tá-mogatásával megkezdte (1600. táján) ényomni a magyar protestantizmust, Boesckay István, Erdély fejedelme ügyes diplomáciával és erővel akció-val felfogta a fenyegetett hit ügyét. Főképen az ő sikerei eredménye a bécsi béke 1606-ban, amely a magyar és osztrák protestantizmusnak új irányt ad, Lencz feltárat az esemé-nyeket teljes részletességgel és sok, eddig nem közölt anyagokat felhasználásával több jelentős ponton új eredményeket állapít meg. Értékes része a könyvnek a számos arckép is, az egykorú források egyéb illusz-trációival.” Jellemző a mai helyzet-re, hogy ez az értékes monográfia

Ingeny utazás a Margit-fürdő vendégei számára. A villamoskalau-zoknál 10.000 koronáért gőz- vagy kádfürdőjegyek váltakozók, amelyek a villamoson való oda és visszautazás-ra is jogosítanak. Az elismert mo-dern, kényelmes és higiénikus Margit-fürdő teljes üzembem, az összes nagy zuhanytermekkel nyitva van. A n. é. közönség igényeit kielégi-tendő, a régi személyzet újabb első-rangu kiszolgáló személyzettel lett kicserélve.

Jól öltözködők figyelmébe! Fischer Adolf és Fia férfi és női kelméi a legfinomabb anyagból készültek és a belőlük előállított női kosztümök és férfi öltönyök jól állnak, vonalhatá-sukban előkelők. Az árak bármely fő-városi üzletével versenyképesek, ennek igazolására kérik a közönség szíves látogatását.

Legszebb, legjobb és legolcsóbb
szövetek
FELDHEIM IMRE
posztóházában, Kossuth-utca 6.

Ajtó védüveg-lapok
Sipkovits tükör- és üvegcsiszológyárában megrendelhetők. Sziv-utca 14/15. Telefon 356.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy gyárhelyisé-günket a legmodernebb gépekkel szereltük fel, hol mindenféle asztalos munkát a leggyorsabbtól a legké-nyesebb igényeknek megfelelőleg vállalunk. Készítünk épület, butor, portál, üzlet és malomberendezése-ket legversenyképesebb árak mellett. Vendéglősök és kávéházak részére különösen ajánljuk kerti butorainkat, melyek olcsóság és különlegesség szempontjából versenyen kívül áll. Kávéházakat és vendéglőket ugy helyben, mint a vidéken rövid idő alatt teljesen berendez. Szíves támo-gatást kér **Jancsó Kálmán és Társal Gyárhelyiség:** Bács-ú. 3. — Tanító árva ház mellett. Gyári telefon 1035.

János vitéz filmszkeccs péntek-től az Uránliában.

USZODA. A Margit-fürdő nyári szabad uszodája nyitva van. Az uszoda pénztáránál kedvezményes villamos havi bérletek is válthatók.

Nyakkendő ujdonságok, papírr választék Frank Imrénél Piac 43.

A nyomászto gazdasági viszo-nyokra való tekintettel a raktáron le-vo férfi és női gyapjú szöveteinket 25 százalékkal napi áron alul áru-sítjuk. Kupfer és Tsa Kistemplombazár.

Ij. Zelinger Kálmán-tér 4. Izlése-sen, jutányosan fest címtáblákat.

TÜKÖRGYÁRTÁS, üveg-csiszolás, régi tükrök újja ön-tése Sipkovits Béla Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

Siessünk a molykár elleni meg-óvásokkal Végli Gyula szücsműhely Ferencz József (Piac) 4.

Tisztviselő urak figyelmébe! A ióletti szabóműhely felosztása da-cára továbbra is készítik jutányo-san divatos ruhákat, elsőrendű mun-kát. **Sztepanov, Darabos-utca 44**

Ha reumás, használon iszapot a Margit-fürdőben.

Legrégibb és legmegbízhatóbb molykár elleni intézete Nagy József szücsmeister, Szent Anna-utca 3. Te-telefon 1292.

SHINHAZ

MÜSOR:
CSÜTÖRTÖK: Gyere be rózsám, B. bérlet.
PÉNTEK: Gyere be rózsám, B. bérlet

Vígsház: Felhókarcoló szerelem, Harold Lloyd legújabb filmje 7 felv.
Uránia: 2 sláger I. Egy lépés balra, II. Gabika kalandjai. (Péntektől: Já-nos vitéz filmszkeccs.)

LIPCSEI SZORMEHÁZ
Bika-épület, József kir. herceg-utca.
Molykár elleni megóvó Intézet.

HERCZEG ANNA
modellháza, Piac-utca 41.
Jumperek
Blousok
Aljak
Pongyolák
Harisnyák
minden színben

Nem kell a Rivierá-ra mennie ha FRANK ERNŐNEL (Csapó-u. 11.) vásárol RIVIERA fürdő és pipere szappant

USZODA A Margit-fürdő nyári szabaduszodája nyitva van!
Az uszoda pénztáránál kedvezményes villamos havi bérletek is válthatók.

**Legszébb Legjobb
Legolcsóbb
férfiruhaszövetek**
csak
Feldheim Dezsőnél
(Piac-u. 67.) **szereshetők be.**

KÖZGAZDASÁG

1924. június 11-én, szerdán
100 takarékkorona = 133 papirkorona
Egy aranykorona = (a dollár hivatalos középárfolyamán számítva)
18.450 papirkorona

Az utótőzsdé végén megelégnék az üzlet

Budapest, június 11.

A mai tőzsdé tulajdonképpen az utótőzsdén kezdődött, mert egész délután — a hivatalos tőzsdéidő alatt — vonatott volt az üzlet és az irányzat lanya volt. A kínálat egyes piacokon az árfolyamok letörésére vezetett és zárlatig kevés változást mutatott az üzlet forgalma. Az egyes papírok értékesítése átlag 2-5 százalék volt.

Legalacsonyabb és legmagasabb árfolyamok ezer koronákban:

Bankok:

Angol-Magyar 63-65, Atlantika 43.5-47, B-agrar 60-66, Földhitel 375-393, Hazai 205-215, Hermes 52-54, Lloyd 12.5-13, Magyar hitel 617-627, Ingatlan 250, Cseh 31-33, Forgalmi 45, Jelzálog 120-126, Leszámlító 85-87, Magyar-Német 31-33, Olasz 22.5-24, Városi 8.5-9, Mercur 15-15.5, Nemzeti 35-37, Osztr. hitel 222-235, Keresk. bank 1325-1370, W. Bankv. 170, Fabank 6, Amerikai 9.5-10.

Takarékpénztárak:

Belvárosi 29.25-30, Egyes. Föv. 172-176, Ált. Takp. 170-180, Moktár 205-225, Pesti hazai 4050-4210.

Malmok:

Back 60-63, B-miskolci 138-142, Concordia 46-48, Bpesti 130-142, Gizella 56, Hungária 108-112, Vikt. 215-245, Transdanub. 60-65.

Nyomdák:

Athenaeum 148-158, Franklin 110, Globus 41-42, Kunossy 10.5-14, Pallas 138-160, Rigler 80-85, Stephaneum 11.25-11.75, Újságüzem 12-13, Wodianer 8-9.25.

Falpari vállalatok:

Mercuria 5.5, Fornir 17, Guttmann 450, Hazai fa 142-150, Legnum 98-100, Hitelia 30-31, Malomsokl 11-12, Nemzeti fa 600, Lichtig 6.25, Ofa 540-565, Rézbányai 160-170, Nasicl 2450-2550, Vikt. butor 6-7.

Vasművek és géngyárak:

Csáky 21-22, Fegyver 1360-1400, Ganz-Danub. 3500-3650, Ganz Vill. 1675-1725, Kistarcsai 52-55, Hofherr 180-184, Kaszab 40-42, Kissling 15-18, Kühne 58-60, Láng 150-151, Lipták 15-15.5, Mág 39-41, Acél 300-315, Mérleg 32-35, Motor 37, Olom 23, Vegyipar 32-35, Vagongyár 85-90, Rima 125-134, Roessemann 94-101, Rothmüller 15.75-17.75, Schlick 79-83, Vulkán 100-105, Wörner 34-37.

Bányák és téglagyárak:

Aszfalt-kátrány 46-50, Bauxit 340-355, Beocsini 1100, Borsodi 145-150, Csepeli 22-25, Cement 86-94, Szászvári 385-390, Kohó 545, Drasche 245-260, Magnesit 2150-2200, Kőszén 3625-3680, Móri 40-42, Nagybányai 175-190, Salgó 700-710, Urikányi 1175-1185.

Közlekedési vállalatok:

Adria 1900-2000, Közúti 34-39, Városi 50-58, Déli vasút 75-76, MFTR 300-330, Levante 280-299, Nova 170-177, Államvasút 600-605, Trószl 108-113.

Külföldi vállalatok:

Cinmer 12-22, Halkezesk. 24.5-25.25, Cukor 3100-3250, Georgia 530-558, Mezőhegyesi 267-285, Stummer 3150-3250, Szalámi 95-112, Oceán 35-38, Danica 130-135, Spodium 201-205, Flóra 105-110, Klein 8-9.75, Klotild 75, Szikra 57-59, Török 34-38, Pharmacia 23-24, Goldberger 215-220, Karton 90-95, Kender 85-88, Pamut 216-225, Szegedi kend. 440-445, Olaj 90-95, Baróti 4.05-4.5, Rézvényör 270-280, Gschwindt 180-185, Krausz 50-56, Temesi sör 180, Izzó 665-695, Just izzó 6-6.75, Póhbuz 42-46, Lámpa 195-205, Bóni 74-83, Brassói 340-355, Dorogi 31-33, Betüöntőde 145, Papír 60-64, Hangya 26-28, Östermelő 270-275, Gumi 455-490, Telefon 170-174, Pálfalvai 27-30.

Az utótőzsdén

csaknem teljesen megszűnt az üzlet. Jó ideig csak szóróanyagban fordult elő üzlet, fél 2 táiban azonban megváltozott az utótőzsdé külső képe, eleven vásárlási kedv robbant ki, ami az árfolyamokat a hivatalos idő középárfolyamánál hajtotta fel, sőt 2 óra után néhány papír árfolyama a mai legnagyobb kurzust is meghaladta. A hetipénz ismét 1 százalék alá süllyedt, míg a hivatalos jegyzés háromnegyed — 1 és egyenlő százalék volt. Tájékoztató árfolyamok ezer koronákban: B-agrar 62, Hazai 212, Cseh 32, Magyar hitel 627, Leszámlító 86, Magyar-Német 32, Olasz 23.5, Városi 8.75-9, Osztr. hitel 230, Keresk. bank 1360-1365, Amerikai 10, Lloyd 12.5, Belvárosi 30, Ált. Takn. 180, Moktár 215, Pesti hazai 4190, Bmiskolci 140-141, Concordia 47.5, Bpesti 142, Gizella 56, Hungária 108, Borsodi szén 150, Magnesit 2200, Kőszén 3665, Nagybányai 180, Salgó 703, Móri 42, Athenaeum 160, Globus 42, Pallas 150, Fegyver 1359, Ganz-Danubius 3600-3625, Ganz Vill. 1710, Kistarcsai 54.5, Rima 132, Schlick 81.5, Vagon 88.

Guttmann 450-455, Lichtig 6.75, Ofa 570-575, Nasicl 2575-2600, Atlantica 45, Levante 292, Nova 174, Államvasút 610, Trószl 111, Baróti 43, Bóni 82, Brassói 355, Danica 130, Cinmer 20.5-21, Izzó 685-695, Papír 65, Rézvényör 268-272, Flóra 105-107, Goldberger 214-216, Gschwindt 185-188, Jura 200, Just 6.75, Karton 93.5-95, Klein 9, Cukor 3250-3275, Kender 87, Gumi 465, Szalámi 118, Georgia 558-560, Mezőh. cukor 283-285, Telefon 174, Utó-szénház 92.

Nemesfémpiac

Ezüst 1 koronás 7000, 2 koronás 14000, forint 18500, 5 koronás 36000, arany 10 koronás 190000, 20 koronás 380000, dukat arany 205000.

Zürichi zárlat

Newyork 568, London 2451, Páris 2940, Milano 2470, Brüsszel 2550, Hollandia 212 hétnyelv. Berli 136, Bécs 80.10, Szófia 405 Prága 1660, Varsó 109, BUDAPEST 61, Bukarest 242.5, Belgrád 687.5.

A devizaközpont árfolyamai

Napoleon 316600, Angol font 384900-397900, Francia frank 4600-4800, Lira 3870-4030, Osztrák korona 1.2625-1.30000, Szokol 2610-2700, Svájci frank 15680-16230, Dinár 1045-1100, Hollandi forint 33350-34550, Brüsszel 4030-4160, Amsterdam 33650-34550, Dán korona 14980-15530, Kopenhága 15130-15530, London 387900-397900, Milano 3910-4030, Páris 4650-4800, Prága 2630-2700, Zürich 15830-16230, Bécs 1.2675-1.3000, Belgrád 1065-1100, Brüsszel 4030-4160, Belga frank 3990-4160, Léva 620-660, Norvég korona 12010-12510, Amsterdam 33600-34500, Krisztiania 12160-12510, Szófia 640-662, Dollár 89500-92000, New-York 88900-92000, Bukarest 385-405.5, Lei 370-405, Stockholm 23800-24450, Svéd korona 23600-24450.

Terménytőzsdé

A mai terménytőzsdén az irányzat ismét gyengébb volt. A buza és a rozs 5000 koronával olcsóbbodott. A többi cikkeken az árak változatlanok, a forgalom különösen búzában is valamivel élénkebb volt.

Hivatalos árak ezer koronákban: 76 kilós tisztavidéki buza 317-320, egyéb 312.5-315, 79 kilós tisztavidéki buza 325-330, egyéb 320-325, rozs 265-270, takarmányrapa 290-300, sörárpa 325-335, zab 320-327.5, tengeri 275-280, korpá 232-235.

Ferencvárosi sertésvásár. Nyíltvá. sári maradvány 1006, érkezett 43, eladatott 300, Árak: könnyű 22-24500, nehéz 23500-255500. Zárvasáron nem volt üzlet.

SPORT

Magyar céllovók az olimpián. A magyar olimpiai bizottság három céllovót küld a párisi olimpiára: Paekop Sándort, aki Stockholmban is nyert olimpiai bajnokságot, Velez Rezső magyar bajnokot és Szakács Elemért, Ezenkívül még több magyar céllovó indul az olimpián, akik saját költségükön mennek ki a versenyre.

A DUE uszóversenye. A DUE vasárnapi uszóversenye iránt, amelyet a Margit-fürdő uszodájában bonyolít.

HEGEDŰS ÉS BORY írógépszakvállalat.

A majna-frankfurti «Protos» művek magyarországi kizárólagos vezérképviselete. — Kelelékek az összes rendszerű író- és sokszorosító gépekhez. Írógépek jókarbantartása és felelősség melletti javítása.

Az összes rendszerű új és használt írógépek állandóan raktáron.
Debreczen, Király-utca 4. Telefon: 8-75.

tanak le, általánosan nagy érdeklődés nyilvánul meg. A nevezettek közt vannak Vértessy, Weichinger, Leengyel, Acél, Kostya többször kerültek bajnokok és Weisz, Orosz, Rosenberg az ifjusági gárdából, akinek küzdése élvezetes sportot ígér. A verseny érdekessége a költségversenyek lesznek, különösen Keresztury Kamilla (FTC), Magyarország hőlyfolyambajnokának és többszörös riporternek a szereplése. Mellette Weichinger Böske, Turai Annus, Nemes Manci és Weisz Magdus indulnak, a hőly műgrásban pedig Vojtovits Böske. A Margit-fürdő uszodájában, Méliusznál (Piac-utca 43. sz.) előrevájtott jegyek 20 százalékkal olcsóbbak.

Fuchs Jenő olimpiai kiküldetése. Budapesti tudósítónk jelenti: A Vívó Szövetség tanácsa legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a bajnoki viadalt, amelyen az olimpiai jelöltek indulni kötelesek, 15 meghívott vívóval, elődöntők nélkül rendezik meg. Pallavicini ögróf elnök bejelentette, hogy levélben felkérte dr. Fuchs Jenőt a kardvívás kétszeres olimpiai bajnokát, hogy elvi álláspontját feladva, a magyar kard és a nemzeti dícsőség érdekében induljon a június 13-án kezdődő kardbajnokságban. Fuchs Jenő ma levelet intézett Pallavicini ögrófhhoz, hogy miképpen London és Stockholm előtt, most is hajlandó háromfordulós próbamérkőzésen résztvenni, a bajnokságban azonban nem indul, mert az egyfordulós rendszer és a három tagú zsűri túlságos teret enged a véletlennek, ebbe pedig ő, a kétszeres olimpiai bajnok nem nyúlhat bele. Hivatkozik arra is, hogy formáját megtehetik az olimpiai tréningeken. Mint most kiderült, itt Fuchs Garai bajnokot 20:6 arányban verte s fölényesen győzött Werkerrel és Rádyval szemben is.

A MASZ új előadója. A MASZ keleti kerületének előadója a Kisvárdára távozott Nánássy Zoltán helyeti Vízey Kálmán (DEAC) lett.

A MASZ intézőbizottsága esztendőre este 8 órakor a városházán a gazdasági ügyosztályban fontos tárgysorozatot ülést tart.

A KAC Debreczenben. A fővárosi I. osztályú Kispesti AC, amelynek kapusa, Biri végre az olimpiáson Magyarország hálóját, vasárnap Debreczenben játsszik a DTE-vel.

Kenyér

a köztisztviselőknek! Előnyösen ismert, jelenleg 4200 koronás középbarna kenyereket köztisztviselőknek különként **600 koronával olcsóbban**, vagyis 3600 koronában adjuk, kizárólag Sas-utcai és Vargakerti gyártelepi lerakatainkban.

100 db blokkot, mely 200 kg. kenyér vásárlására alkalmas, 2000 koronáért Bethlen-u. 23. sz. irodánkban válthat ki minden köztisztviselő, igazolványok felmutatása ellenében.

Korona Gőzkenyergyár.

Ingyen villamos utazás a Margit-fürdő vendégei számára!

A villamoskalauzoknál 10,000 koronáért gőz- vagy kádfürdőjegyek válthatók, amelyek a villamoson való oda- és visszautazásra is jogosítanak. Az elismert modern, kényelmes és higiénikus Margit-fürdő teljes üzemben, az összes nagy zuhanytermekkel nyitva van. A n. é. közönség igényeit kielégítendő, a régi személyzet újabb elsőrangú kiszolgáló személyzettel lett kicserélve.

Deutsch Testvérek

Piac-utca 66. sz.
ajánlja a n. é. közönségnek
**vászon, zefir,
kanavász,
karton,**

voál, delén, bélésárak, női, férfi
és gyermekharisnyák és ruha-
szövetekben d u s a n felezrelt
raktárát.

Olcsó szabott árak!!
Egy

próbavásárlással
meggyőződhetik mindenki
az áruk kitűnő minőségéről és
olcsóságjáról.

*****

Szeplő, pattanás

és egyéb arcbántalmak
ellen használjon

Korzó „Éva“
arckenőcsőt és szappant.
Beszerezhető

KORZÓ DROGUERIA
Piac-utca 72.

LEGSZEBB

KALAP

LEGOLCSÓBBAN

HERMAN és FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10.

TITONELLI MIKLÓS

kőfaragó mester

Debreczen, Wesselényi-tér 10.

Készít mindenféle

SIREMLÉKET,
épületmunkákat termés-
és műköből jutányos árak
mellett.

KÉSZ SIREMLÉK RAKTÁRON.

Tisztelt hölgyeim!

Keressék fel az
Amerikai

nőidivattermet,

ahol a legjobb kosztümök és
kabátok készülnek. — Kimélve a
hölgyek láradtságát, hogy ne
keljen máshová fáradniok, azért
neveztem egy **budapesti** első-
rangú szabásnővel a francia
munkát is a így legsikeresebb

estélyi és utcai ruhák

készülnek a legolcsóbb árak mellett.
Tisztviselők arangemenyben rés-
zesünek. Tisztelttel

Wieder és Társa
Csapó-utca 1. szám.

KISS BÉLA ÉS FIAI

zenekara esténként a

GAMBRINUSBAN

hangversenyez.

BALATONMELLÉKI BOROK!!!

KISIPAROSOK GÉPLAKATOS IPARVÁLLALATA

DEBRECZENBEN, KÉSES-UTCA 85. Cegtulajdonosok: SAJTOS ÉS KAUFMANN.

Telefon 367.

Vállal: esztorgályos-, géplakatos munkát, gépek javítását, magán-
járók átalakítását, malmok szerelését. Malomalkatrészek, transmissió
tengelyek, gyűrűkenesű csapágyak, szijkerékek állandóan raktáron.

Legjobbak

a Grünwald cipőüzem

gyártmányai

Sas-utca 4., Kölcsönsegélyező-palota.

Palma és Berson gumisarok

minden számban és színben 10% engedménnyel.

Cipészeknek 20%

VÉRTESEY JÓZSEF

AUTO-MECHANIKAI ÉS GÉPIPAR ÜZEMÉT

Szepességi-utca 20. számú saját házába helyezte át.

Törött géprészek autogén hegesztése garancia mellett.
Bármilyen gépek, gépalkatrészek, vasszerkezetek, motorok, épület
gerendák, ocska vasak, fémek vétele, eladása és cserélése.

Vászon

és

Fehérnemű

legolcsóbb

Schön Arthurnál
Csapó-utca 4.

Sikerült

ismét egy nagyobb tétel
partie ártt beszeresem

a legfinomabb

piperezappanokból,
melyet mai naptól
kezdve ismét arusítok

1 kg. 49,000 kor. árban

Raktáron tartok továbbá kitűnő
szegedi házi szappant

1 kg. 17,000 kor.,
valamint elsőrangú **pipere- és**
illatszereket mérsékelt áron

Gyönyörű

FÜRDŐ-SAPKÁK
dus választékban

HORVÁTH „ELITE” illatszertára,
SÁNDOR „ELITE” Piac-utca 64.

GIPSZ

MANICUR SALON!

DEBRECZENI MŰKÖGYÁR
R.-T.

Fürdő-utca 2. Telefon 10-83.

Drótokat

tűzben lágyított, tényes, félkemény,
horganyzott, ónozott és galvanizált
kivitelben, vas- és acélminőségben
raktáriól szállít

Mosonyi Jenő
Budapest, VI., Teréz-
körtút 60. — Telefon: 157-68.

Molykár ellen

téli ruhák beraktározását

felelősséggel vállalom Bárány
bőr és mindenféle bőrök kiké-
szítést vállalom. — B-kécsék
oo előre megrendelhetők oo

ADLER JENŐ szücszmester,
Batthyány-utca 2. szám.
TELEFON: 4-32.

Mentőszekrény

SCHÖN SÁNDOR
Debreczen, Piac-utca 14. (Csapó-utca sark.)

cséplőgéphez vagy gyá-
rak részére minden kivitelben.
Alkatrészek külön kaphatók

keztű, kötszer és
orvosi műszerárában

Kapható az
Arany Bika és Angol királynő
szállókban
és minden jobb helyen.

Világhírű PUCH „GÖRICKE”-
TURA KERÉKPÁROK
Belső gummik 30.000 K-tól.
:: Eladás nagyban és kicsinyben. ::
Rosenberg és Hammernél.

Ecetgyár

**Hazai Likőr-, Rum-
és Szeszárugyár Rt.**
debreczeni gyártelepe
SZALKAI-UTCA 5.
TELEFON 6-33.

Szállít garantált prima
ecetszeszt

viszonteladónak a mindenkori
legelőnyösebb árakon.
Elismert gyártmányaink a kö-
vetkező **nagycégek**nél kap-
hatók:

- A Magyar Köztisztviselők Fogy. Szöv. összes fiókjai.
  - Hangya fogy. szöv. összes fiókjai.
  - Kontsek Géza Kossuth-u. 15.
  - Cyémánt Ceza és Tsa r.-t. Ferencz József-u. 58.
  - Alföldi Keresk. r.-t. Ferencz József-ut 60.
  - Adorján és Mandel Ferencz József-ut 83.
  - Deutsch Albert és Fia Ferencz József-ut 1.
  - Csillag József Hatvan-u. 15.
  - Kupfer Ignác Bádógos-u. 2.
  - Király István Dégenfeld-tér 11.
- ezenkívül jóformán az ösz-
szes vidéki elsőrendű nagy-
kereskedők foglalokznak ki-
váló gyártmányaink eladá-
sával.

**LŐSZERSZÁMVERETEK,
BUTORVERETEK,
ÉPULETVASALÁSOK**
BESZLER LAJOSNÁL, Szochonyi-u. 2.

APRÓ HIRDETÉSEK

VÉTEL

Klein Béla

ócskavas-, fém- és nyers-terménykereskedő.
Vásártéri állomás mögött
Telefon 6-28.

Fizet:

Csonttér különként
700 koronát.
Kovácsolt vasért
800 koronát.
Kályhaöntvényért
1200 koronát.
Gépjárműért
1700 koronát.
Kovácsoknak 2 kg. hulladékért 1 kg. használat ad.

Üvegekért

bármilyen mennyiségben bárkinél többet fizet Széchenyi vegyészgyár, Péterfia negyvenhat.

Veszek

butorokat, diványokat, matracokat, szőrt, afrikot mindenkor. Széchenyi-utca 8.

Apró úres tégléket, üvegeket legmagasabb ártért vásárol az „Elite” illatszertár Piac-u. 64.

ELADÁS

Még mindig
legjobb!
legszebb!

és
legolcsóbb!
férfi ruha
szövetek
Weisz Ignác

Piac-u. 73. szereshető be.
Felöltő és nadrág szövetek nagy választékban.

Kalaplack

minden színben, megszokott olcsó árban vásárolható Stern festéküzletében Piac-u. 10., Bikával szemben.

Kész hencserek, plüsch-, szövet-, bőrvászon diványok, afrik, lószőr matracok, bór-garnitúrák, ebédlő szék-készen Précz kárpitosnál, Hatvan-u. 41. Telefon hívó 12-33. Javításokat jutányosan készítik.

Tégla és cserép

kitűnő minőségben legolcsóbban Tóth és Sebestyén építésszek téglyárában kapható. Városi iroda Betus, József, Zöldia-utca 8.

Építkezési anyagok,

portlandcement, fedéllemez, cementlap, kutygyűrű, betonkavics és folyamhomok legolcsóbban kapható Lukács Vilmos és Testvére cementárú gyárában, Károly Ferencz József ut 2. Margit-fürdő mellett. Városi iroda Hatvan-utca 7. Telefon 308.

Fűszer- és csemegekereskedőknek ajánlok naponta friss, gyenge tavaszi juhturót, juhsajtot és lipői módra készült kev. turómat a legolcsóbb napi árban. Gottlieb Manó, Első Debreczeni Turóüzem, Darabos-utca 20. Telefon 6-68.

Legelőnyösebb bevásárlási forrás mindenféle butorokban, valamint gyermekkoszák Fenyves butorárúháiban, Kistemplomnál.

Tűzifa, mész,

cserép, téglák és mindenféle építkezési anyagok kicsinyben is Kemény-nél, Deák Ferenc-n. 2.

Alkalmi vétel! Elsőrendű barokk díofa hálószoba 12 millió koronáért eladó. Darabos-utca 17. Kovács.

Építetők figyelmébe!

Építsen úres betonblokkal; 50 százalékkal olcsóbb a tégláépítkezésnél. Gazdasági építkezéseknél kiválóan alkalmas. Betonblokk, cserép, kátránypapír, cement és mozaiklapok, portlandcement, kutygyűrű és sarkkövek a Debreczeni Működgyárnál kaphatók.

Hálók, ebédlők és mindenféle butorokat legolcsóbban Hausner Simonffy-utca 2/c. Bérházi butorüzletében szereshető be.

Száraz tűzifa

hasábos és felvágott, — retorta faszén és kőszén állandón legolcsóbban kapható Grünfeldnél, — Csapó-utca 16.

Legszebb antik bőr gobelin garnitúrák, szalonok, hencserek, matracok, ebédlők, hálók nagy választékban Szántó kárpitosnál. Üzlet: színház-átjáró, műhely: Zugó-utca.

Cséplőgép-tulajdonosok

és gazdálkodók figyelmébe! — A csépléshez szükséges közzétre az előjegyzéseket megkezdjük, amiért is kérjük, hogy szén szükségletüket minél előbb megrendelni sziveskedjenek, hogy a szállítás ezáltal késedelmet ne szenvedjen. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás előre is biztosítva! — Olcsó árak! — Tisztelettel: Borsodi Bányatársulat Vezérképviselőletének irodája, Debreczen, Csapó-u. 28. — Telefon 4-49.

Betoncserép

kiváló tartós, gazdaságos, valamint cementlapok, kutygyűrűk, valódi **aszbeszt-pala,** folyamkavics és homok legolcsóbban beszerezhető Krausz Albert cementárúgyárában Debreczen, Kishegyesi-ut 2. Kisállomás mellett. Telefon 307.

Kész hencserek plüsch-, szövet-, bőrvászon diványok, afrik, lószőr matracok, bór-garnitúrák készen Debreczen szky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányosan készítik.

Faszén, gipsz,

kőszén, kátrány, fedéllemez állandón kapható vaggontételekben is Grünfeldnél, Csapó-utca 16. Telefon 982.

Bészler és Dávid

vaskereskedés a Kossuth-szobor mellett. Tulajdonos Dávid Jakab.

Complet masszív hálószoba és különféle butorok, olaj-festmények, gázfűző, bolli üveges sarkoszekrény stb. eladók Mikló-utca 8. szám alatt.

Kóser juhsajt és juhturó kapható. Első debreczeni turóüzem Darabos-utca 20. sz. Telefon 6-68.

Butorok, háló, ebédlő, divány, szőnyeg, meglepő olcsó árban vásárolható Szechenyi-u. 6. Kleinnál.

Fényezett ebédlő és hálószoba

ott **Weisz Ferenc**asztalos műhelyében Fűrdő-u. 4. Bejárat közvetlen a Margit-fürdő után.

KERESLET

Elegánsan butorozott utcai szoba, izr. urnak kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Fiatal ur házaspár, elegánsan butorozott szobát keres külön bejárattal, lehetőleg fűrdőszoba használatra „Gyermektelen” jellegre. Cím a kiadóba adandó be.

Gyges leány, kezdő — üzletbe kiszolgálni ajánkozik. Cím a kiadóban.

Ulmann Salamon Rt. gyarmatárú kereskedése keres mielőbbi belépésre gyakorlott segédet.

Tanuló kosztal felvétetik Glattstein kárpitosnál, Hatvan-utca 1., Püspöki-palota.

Pénztárnoknő jó írással felvétetik Farakas és Klein, Csapó-utca 18.

Lapkihordó asszonyt

felvesz a **DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG** kiadóhivatala.

Fehérnemű varrónők felvétetnek. Herman és Friedmann Piac-utca 10.

VEGYES

Üzlethelyiség kiadó Debreczen legforgalmasabb központján, terménykereskedés vagy bármilyen célra alkalmas. Cím a kiadóban.

Sapkakészítés

Piac-u. 6., Schön csemegeüzletében. Mindennemű civilsapkát legszebben, legolcsóbban készít a Sapkaüzem. Kész sapkák raktáron. Gépellát káranok készítését és vasalást vállalja.

Hölgyek figyelmébe!!

A legújabb divatkalapmodellek megérkeztek M. Nagy Mihály kalapüzletében Péterfia-u. 8. Női és férfi kalapok alkítását szakszerűen eszközölm.

Fűrdőberendezést, vízvezetékcsatornázást és egészségügyi berendezéseket jótállás mellett vállalok. Javítások szakszerűen és pontosan készíttetnek. Kovács Gyula, Szent Anna-utca 2. Tanuló felvétetik.

Elsőrendű berlini sapkakészítés. — Mindennemű civil sapkák, gépellát kalapok legszebb kivitelben készülnek. — Finom sapkák készen is kaphatók. — Wallerstein Antal sapkakészítő — Széchenyi-utca 16., keresztpálet.

Elektra elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debreczen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon : 895.

Rába szekérek

vasalva elpusztíthatatlanok **Riesz Henrik** kocsi gyár Debreczen, Hatvan-utca.

Vízvezetékcsatornázó munkát szakszerűen készít Fülöp Miklós, Csapó-utca 3. Telefon 917.

Kapák, kaszák, ásók

Kerítés fonatok **Edények** Vermorel permetező gépek Épület- és butorvasalások **Kovács Gyula** vasüzletében Piac-u. 17., Bika mellett sarkon.

Világhírű „Puch” motorú kerékpárok,

gummi, alkatrészek és javítások gyári áron kaphatók: **Molnár Testvérek**nél Nagytemplom mellett. Telefon 7-27. Prima kűlcső gummi 110,000 korona. Prima bélső gummi 30,000 korona.

Neuman József

Er-kó cipőárúháza Piac-utca 75. Női-, férfi-, gyermekcipők és szandálok nagy választékban.

Legszebb, leg-elegánsabb női díszített kalapok

GRENADIN RUHAK ÉS BLOUZOK

Ha jót akar akár munkában, akár anyagban vagy árban az elektrotechnikai szakban, a legjobbat kapja Földvári Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyárában, Széchenyi-u. 55. sz. Telefon 168.

Villamos csengő berendezést jótállással készíti és javítja az Elekra villamossági vállalat, Hatvan-utca 2. Telefon 895.

Sodrony, ágybetét

legjobb minőséget készít Neumann, Péterfia-utca 19.

Megérkeztek

divatos, finom nyári ruhavásznaim, melyekből jutányosan készítenek elegáns öltönyöket. — **Szabó János** uridivat szabó, ref. püspöki-palota. Nagytemplommal szemben.

Mérleget, súlyokat jutányosan hiteltesítve javít Bihary mérlegkészítő, Mikló-utca 18.

Vízvezeték,

csatornázás, központi fűtés és fűrdőberendezési munkálatokat, valamint e szakmába vágó javításokat szakszerűen készít Gyenes, Arany János-utca 27. sz. Telefon 9-37. Ugyanott tanulók felvétetnek.

Képkeretezést, épületüvegezést

jutányosan vállal **Hampel Jenő** épületüvegezési és képkeretezési vállalat Debreczen, Rákóczi-utca 8.

THIESZEN

festészeti vállalata **Darabos-utca 9.** Modern kivitelben készít szoba festést, mázolás, tapetázást, butorfényezést szolid árban.

Gyors! Pontos! Kényelmes!

Ha 10-93 telefonon rendel **TŰZIFÁT** vaggontételekben, mászánként, 81-számra vagy aprított állapotban. Azonnal szállítja az **Erdélyi Tűzifabehozatali R.-T. Fűrdő-utca 2. sz.**